

45 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 14 พช ธุร รหัสเรื่อง : ส13364 ฏิภ 11 10 K รับที่ : ธ10601/57 2 ภูมิ วันที่ : 19 พ.ย. 57 เวลา: 10:33

กระทรวงพาณิชย์ ๔๔/๑๐๐ ถนนนนทบุรี ๑ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

วส์ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง การปรับปรุงโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ ของ ธ.ก.ส.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๑๐๖๕๘ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งว่าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ โดยให้ปรับลดอัตรา ดอกเบี้ยค่าบริหารสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จากเดิมร้อยละ ๒.๕๐ เป็นร้อยละ ๒.๒๕ และอนุมัติให้หลักการงบประมาณในการดำเนินการตามโครงการภายในกรอบวงเงินไม่เกิน ๑.๑๒๐.๘ ล้านบาท ความแจ้งแล้ว นั้น

๒. เหตุผลความจำเป็น

๒.๑ มีการปรับเพิ่มเป้าหมายการเก็บข้าวในยุ้งฉางเกษตรกรตามโครงการสินเชื่อชะลอ การขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ จากเดิมจำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ ตัน เพิ่มขึ้นจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน รวมจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน โดยให้เกษตรกรเก็บข้าวในยุ้งฉางจำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ ตัน และให้สหกรณ์ การเกษตรที่มีศักยภาพเก็บข้าวจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน

๒.๒ มีการปรับเพิ่มหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินเชื่อการขายข้าวเปลือกของเกษตรกร ให้ค่าเช่า และเก็บรักษาข้าวเปลือก ให้สินเชื่อเกษตรกรในการเตรียมข้าวเปลือกขึ้นยุ้งฉาง

๒.๓ พิจารณาอนุมัติวงเงินชดเชยดอกเบี้ย ค่าเช่าและค่าเก็บรักษาข้าวเปลือก ค่าบริหาร สินเชื่อและค่าใช้จ่ายในการส่งมอบข้าว จากงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

๓. ความเร่งต่วนของเรื่อง

เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ปรับเพิ่มปริมาณเป้าหมายโครงการสินเชื่อชะลอการ ขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ ของ ธ.ก.ส. อีกจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน และอนุมัติวงเงินชดเชย ดอกเบี้ย ค่าเช่าและค่าเก็บรักษาข้าวเปลือก ค่าบริหารสินเชื่อ และค่าใช้จ่ายในการส่งมอบข้าว คิดเป็นวงเงิน จำนวน ๒,๘๓๑.๓๙ ล้านบาท จากเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ กระทรวงพาณิชย์ ได้หารือแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๗/๕๘ ที่เก็บเกี่ยวข้าวในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ – มกราคม ๒๕๕๘ กับสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย สมาคมโรงสี ข้าวไทยและ ธ.ก.ส. เพื่อให้เกษตรกรจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาเป้าหมายที่เหมาะสม จำเป็นต้องมี มาตรการเข้ามาช่วยคูดซับผลผลิตส่วนเกินไม่ให้ออกสู่ตลาดมากเกินไป จนส่งผลให้ราคาตลาดลดลงมาก โดยกำหนดราคาเป้าหมายคือ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ๓๖ กรัม ราคาตันละ ๑๖,๐๐๐ บาท และข้าวเปลือก เหนียว ๑๐% เมล็ดยาว ราคาตันละ ๑๓.๐๐๐ บาท

๔.๒ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงที่ถูกต้องบรรลุ วัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการฯ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และผู้ส่งออก ได้ลงพื้นที่สำรวจข้อเท็จจริงพบว่าข้าวหอมมะลิในฤดูนี้จะออกมามากกว่าปีที่แล้ว และอาจมีราคา ต่ำกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจากผลผลิตจะออกมามากในช่วงสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป ประกอบกับเกษตรกรมีพฤติกรรมเกี่ยวสด เนื่องจากมีต้นทุนต่ำกว่าการใช้แรงงานเก็บเกี่ยว สะดวกสบาย ไม่ยุ่งยาก ประหยัดเวลา และขนส่งถึงโรงสี ทำให้ต้องขายราคาต่ำกว่าราคาตลาด อย่างไรก็ตามคณะสำรวจ และ ธ.ก.ส. พบว่าเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือส่วนใหญ่ยังมียุ้งฉางอยู่มากแต่ไม่ได้ใช้ในช่วงรัฐบาล ที่ผ่านมา หากจะนำกลับมาใช้อีกก็อยู่ในวิสัยที่กระทำได้ ซึ่งเปรียบเสมือนโครงการแก้มลิงที่ช่วยดูดซับปริมาณ ผลผลิตส่วนเกินออกจากท้องตลาดในช่วงที่มีการกระจุกตัวซึ่งเป็นช่วงที่ผลผลิตออกมามากพร้อมกัน

๔.๓ เพื่อแก้ไขปัญหาและจูงใจให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก นาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ จึงนำเสนอคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) พิจารณาปรับปรุง โครงการฯ โดยปรับเพิ่มปริมาณที่จะเข้าร่วมโครงการ ปรับเพิ่มหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินเชื่อชะลอการขาย ของเกษตรกรจากเดิมที่กำหนดร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาดที่กำหนด ปรับเพิ่มเป็นร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาด ที่กำหนด ให้ค่าเช่าและเก็บรักษาข้าวเปลือกของเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร ตันละ ๑,๐๐๐ บาท โดยเก็บ อย่างน้อย ๓๐ วัน ให้สินเชื่อเกษตรกรเพื่อเตรียมข้าวเปลือกขึ้นยุ้งฉาง ไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท ระยะเวลา ๒ เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐ เพราะเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาให้สินเชื่อ กรณีราคาตลาดข้าวเปลือกไม่สูงกว่าราคาตลาด ที่ให้สินเชื่อ รัฐบาลจะต้องรับภาระการระบายและชดเชยส่วนต่างราคาที่เกิดขึ้นให้แก่ ธ.ก.ส.

๕. ประเด็นพิจารณา

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ อนุมัติการปรับปรุงโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ ของ ธ.ก.ส. เพื่อรักษาระดับรายได้ของชาวนาและรักษาระดับราคาข้าวให้มีเสถียรภาพ โดยใช้กลไกการดูดซับอุปทานส่วนเกิน ในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดมาก และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ปรับเพิ่มปริมาณเป้าหมายอีก จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน และอนุมัติวงเงินชดเชยดอกเบี้ย ค่าเช่าและเก็บรักษาข้าวเปลือก ค่าบริหารสินเชื่อ และค่าใช้จ่ายในการส่งมอบข้าว คิดเป็นวงเงินจำนวน ๒,๗๙๖.๐๗ ล้านบาท (สองพันเจ็ดร้อยเก้าสิบหกล้าน เจ็ดหมื่นบาท) จากเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ดังนี้

๕.๑ ปรับเพิ่มเป้าหมายปริมาณการเก็บข้าวในยุ้งฉางเกษตรกรตามโครงการสินเชื่อฯ จาก เดิมที่กำหนด จำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก ปรับเพิ่มอีกจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก รวมเป็น จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก โดยให้เกษตรกรเก็บข้าวในยุ้งฉาง จำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก และให้สหกรณ์การเกษตรที่มีศักยภาพเก็บข้าว จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก โดยเกษตรกรจะเข้าร่วม โครงการได้ไม่เกินรายละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท และปรับเพิ่มวงเงินชดเชยดอกเบี้ยแทนเกษตรกร (สินเชื่อชะลอ การขาย) ชดเชยอัตรา FDR+๑ จากเดิมจำนวน ๔๓๒ ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๘๗.๓๖ ล้านบาท รวมเป็น วงเงินชดเชยดอกเบี้ย จำนวน ๖๑๙.๓๖ ล้านบาท และมอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นผู้กำหนดวันที่เริ่มต้นและสิ้นสุดที่จะเก็บเกี่ยวข้าวเปลือกหอมมะลินาปี และข้าวเปลือก เหนียวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ เพื่อเข้าร่วมโครงการฯ ต่อไป

๕.๒ ปรับเพิ่มหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกของเกษตรกรจากเดิม ร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาดที่กำหนด ปรับเพิ่มเป็นร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาดที่กำหนด ดังนี้

หน่วย : บาท/ตัน

ราคาตลาดที่กำหนด

การจ่ายเงินสินเชื่อ

ข้าวเปลือกหอมมะลิ ๓๖ กรัม

೦೦೦,ರೂ

െയ്യ് പ്രാ

ข้าวเปลือกเหนียว ๑๐% เมล็ดยาว

ഒന,୦୦୦

. ഒര,ബററ

๕.๓ ให้ค่าเช่าและค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกเป็นเงินจ่ายขาดให้แก่เกษตรกรและสหกรณ์ การเกษตร ตันละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงินจ่ายขาดจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาท โดยเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร ต้องเก็บข้าวเปลือกที่ใช้เป็นหลักประกันไว้ในยุ้งฉางอย่างน้อย ๓๐ วัน และวงเงินชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. (กรณีใช้เงิน ธ.ก.ส.) จำนวน ๔๘.๑๓ ล้านบาท ทั้งนี้ สหกรณ์การเกษตรจะต้องรับซื้อข้าวเปลือกจากสมาชิกใน อัตราร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาดที่กำหนด เช่นเดียวกับเกษตรกรที่เก็บข้าวไว้ในยุ้งฉางของตนเอง และเก็บ รักษาข้าวเปลือกด้วยวิธีบรรจุกระสอบป่าน เพื่อป้องกันความเสียหายของคุณภาพข้าวจากการเก็บรักษาที่ไม่ ถูกวิธี และมอบหมายให้ ธ.ก.ส.ตรวจสอบติดตามและกำกับดูแลการเก็บรักษาข้าวเปลือกทั้งของเกษตรกรและ สหกรณ์การเกษตรอย่างใกล้ชิด

๕.๔ ปรับลดหลักเกณฑ์หลักประกันการกู้เงินในการใช้บุคคลค้ำประกันจากเดิม จำนวน ๕ คน คงเหลือเพียงจำนวน ๓ คน

๕.๕ ให้สินเชื่อเกษตรกรในการเตรียมข้าวเปลือกขึ้นยุ้งฉาง โดยให้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ ของเกษตรกร ในอัตราไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท ระยะเวลา ๒ เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐ เป้าหมาย ๔.๕๒๔ ล้านไร่ (ผลผลิต ๒ ล้านตัน หารด้วยผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๔๒ กก./ไร่) เป็นวงเงินสินเชื่อ ๙,๐๔๘ ล้านบาท และวงเงิน ชดเชยดอกเบี้ยแทนเกษตรกร อัตรา FDR+๑ ระยะเวลา ๒ เดือน เป็นวงเงินซดเชยดอกเบี้ย จำนวน ๓๖.๒๙ ล้านบาท

๕.๖ เพิ่มเติมวงเงินสินเชื่อที่จะใช้ในการดำเนินการโครงการฯ โดยใช้เงินจาก ธ.ก.ส. จากเดิม ที่ขออนุมัติ จำนวน ๑๗,๒๘๐ ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๗,๕๐๘ ล้านบาท (สินเชื่อชะลอการขาย ข้าวเปลือกนาปี จำนวน ๘,๔๖๐ ล้านบาท สินเชื่อเพื่อเตรียมข้าวเปลือกขึ้นยุ้งฉางเกษตรกร จำนวน ๘,๐๔๘ ล้านบาท) รวมเป็นวงเงินสินเชื่อทั้งสิ้น ๓๔,๗๘๘ ล้านบาท (สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี รวมจำนวน ๒๕,๗๔๐ ล้านบาท สินเชื่อเพื่อเตรียมข้าวเปลือกขึ้นยุ้งฉางเกษตรกร รวมจำนวน ๙,๐๔๘ ล้านบาท)

๕.๗ ปรับเพิ่มวงเงินค่าบริหารสินเชื่อ ธ.ก.ส. (สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปีและ สินเชื่อเตรียมข้าวเปลือกขึ้นยุ้งฉางเกษตรกร) อัตราร้อยละ ๒.๒๕ ของวงเงินสินเชื่อจากเดิมจำนวน ๓๘๘.๘๐ ล้านบาท ปรับเพิ่มจำนวน ๒๒๔.๒๘ ล้านบาท รวมเป็นจำนวน ๖๑๓.๐๘ ล้านบาท

๕.๘ ปรับเพิ่มค่าใช้จ่ายในการส่งมอบข้าวเปลือกจากยุ้งฉางเกษตรกรถึงจุดส่งมอบใน อัตราไม่เกินตันละ ๓๐๐ บาท จากเดิมจำนวน ๓๐๐ ล้านบาท (คาดว่าจะมีประมาณ ๑ ล้านตันข้าวเปลือก) ปรับเพิ่มจำนวน ๓๐๐ ล้านบาท รวมเป็นจำนวน ๖๐๐ ล้านบาท

๕.๙ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาให้สินเชื่อ กรณีราคาตลาดข้าวเปลือกไม่สูงกว่าราคาตลาดที่ให้ สินเชื่อ มอบหมายให้ ธ.ก.ส. ร่วมกับคณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการบริหารจัดการข้าวระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการ ตรวจสอบข้อมูลและระบายข้าวเปลือกที่ครบกำหนดระยะเวลาให้ สินเชื่อ ก่อนให้รัฐบาลรับภาระการระบายและชดเชยส่วนต่างราคาที่เกิดขึ้นให้แก่ ธ.ก.ส.และมอบหมาย คณะกรรมการ นบข.ประเมินราคาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อนำเสนอประธาน นบข.รับทราบต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ปรับ เพิ่มปริมาณเป้าหมายโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๓/๕๘ ของ ธ.ก.ส. อีกจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน จากเดิม ๑,๕๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน และอนุมัติวงเงินชดเชยดอกเบี้ย ค่าเช่า และค่าเก็บรักษาข้าวเปลือก ค่าบริหารสินเชื่อ และค่าใช้จ่ายในการส่งมอบข้าว คิดเป็นวงเงิน จำนวน ๒,๗๙๖.๐๗ ล้านบาท จากเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตามประเด็นพิจารณา ข้อ ๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดน้ำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ฝ่ายเลขานุการ นบข. โทร/โทรสาร ๐-๒๕๐๗-๖๑๘๑,๐-๒๕๔๗-๕๕๐๒